

Kaj Mogensens prædiken 3. søndag efter helligtrekonger

Taler

Kaj Mogensen
Sognepræst

Sted

Hvidbjerg Vesten Aa, Ørum og
Lodbjerg Kirker

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt enten i 1985 eller 1987, men en præcis datering kendes ikke, hvorfor prædikensamlingens udgivelsesår (1988) er angivet som dato.

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 8, vers 1-13

Jeg fik engang lov til at følge en læge og en sygeplejerske på en rute mellem nogle små landsbyer i en bjergegn i Sydindien. Når vi kom til en af landsbyerne, kom folk med deres syge børn, eller de kom selv med alle slags sygdomme: ondt i maven, dårlige øjne, betændelser og brandsår. Lægen og sygeplejersken fandt et sted i skyggen midt i landsbyen, og de syge kom og blev hjulpet, så godt som det nu var muligt, når man kun har små midler at hjælpe med.

Og snart gik det videre til den næste landsby. På en øde strækning mellem to landsbyer kom en mand pludselig løbende hen imod os og begyndte at sige noget til lægen. Hun standsede op og begyndte at undersøge ham. Hun så på hans fødder, albuer og knæ og undersøgte hans ører og huden bag ørerne. Så tog hun en lille nål frem og begyndte at prikke manden i huden på arme og ben og sagde så noget til manden, der løb bort og var væk lige så hurtigt, som han var kommet.

Da manden var væk, sagde lægen, at han var spedalsk. Sygdommen var i begyndelsen af dens udvikling. Manden var blevet følelsesløs i fødder, på arme og ben. Der var små hvide pletter på hans hud. Hun havde sagt til ham, at han kunne komme på spedalskhedshospital.

På spedalskhedshospitalet havde vi set sygdommen i alle dens udviklingsformer: store hvide skjolder på ryggene; fødder og hænder, der var visnet bort. Mange, der var kommet til skade med snitsår eller brandsår, fordi de ikke kunne føle

smerte.

Spedalskhed er ikke smertefuld, men er først og fremmest farlig, fordi evnen til at føle smerte forsvinder. Det er en sygdom, hvor man oplever forfald, opløsning og tilintetgørelse. Det er legemets forfald, men det er også ophør og tilintetgørelse af det menneskelige fællesskab. Det betyder, at man må drage op fra sin landsby og sin familie for at leve sammen med andre spedalske.

Vi så spedalske tiggere i små klynger komme igennem byerne med bjælder om arme og ben og med skralder i hænderne og med små dåser på lange stokke, som folk kunne lægge penge i uden at komme de spedalske nær.

Legemets og fællesskabets opløsning og forsvinden er virkeligheden for millioner af spedalske i dag.

Spedalskhed er navnet på en forfærdelig sygdom, som er vidt udbredt i store dele af verden i dag. Og spedalskhed er et udtryk for forfald, opløsning og tilintetgørelse, og bliver på den måde et billede på en side af ethvert menneskes tilværelse. Det gælder også for os. Fra et vist tidspunkt mærker vi også legemets forfald. Der kommer alle slags skrøbeligheder, kræfterne forsvinder. Vi kender også til verdens forfald, at gamle regler og skikke forsvinder, at orden afløses af opløsning. Det sande og gode, tilværelsens faste grundlag, smuldrer, og vi kan opleve vort eget sind og verden omkring os som en ø, der er ved at kæntrø og gå til grunde i et dybt, uroligt hav.

Den spedalske, der kommer til Jesus i dag, er et levende menneske af kød og blod, med tanker og følelser, med en familie han har måttet forlade. Han er et levende menneske i nød først og fremmest. Det skal ikke bortforklares, og det gør Jesus heller ikke, han hjælper ham.

Men manden er *dernæst*, og det er årsagen til, at historien er gemt til os, enhver af os, der er kommet i kirke i dag.

Vor virkelighed er også forfald, tilintetgørelse og forsvinden legemligt og åndeligt. Det kan være, når vi er syge, når vi mærker, at kræfterne bliver mindre. Men det kan også være, når vi oplever, hvor svært det er at få mening og sammenhæng i tilværelsen, når vi oplever et virvar i tanker, der løber på kryds og tværs.

Hvad der gælder os, gælder også alle andre. Der er også mere at sige om os og verden end dette, men opløsningen er en side af vor tilværelse. Vi kommer altså sammen her, alt imens vi går til grunde.

Hvad er det egentlig, der får os til at komme? Ja, der kan vel være så meget. Men inderst inde eller dybest nede er grunden den, at vi ønsker forfaldet standset og livet fornyet og gjort helt igen. Vi trænger til at få at vide, at der er mening trods vor oplevelse af meningsløshed, at der er noget, der heler trods alt, hvad der falder fra hinanden.

Jesus gjorde den spedalske rask. Han standsede forfaldet, han nyskabte ham, så at han, i det øjeblik Jesus talte til ham, blev som Adam, da Gud dannede ham af agerjorden og blæste sin ånde ind i ham.

Den spedalske er forlængst død, men fortællingen om han lever. Vi lever nu, og det er til os, der lever med opløsning og forfald, at det siges: Jesus er livets sammengæng. Guds kærlighed er grunden under alle vaklende liv.

Det forunderlige ved fortællingen om Jesus er, at den handler om, hvordan Gud selv går ind i forfaldets verden, og dér taler til os. Hans ord er myndigt, og *myndigt* vil sige, at det gør, hvad det siger.

Sådan er det egentlig også – et stykke af vejen – med vore egne ord. Der er en magt i vore ord, som sommetider gør os bange. Med vore ord kan vi skabe glæde omkring os, vi kan opbygge fællesskaber og byde hinanden indenfor. Vore ord kan skabe liv og varme. Og vore ord kan lukke andre ude, ødelægge fællesskaber, få det til at smuldre.

Når vore ord er så stærke, hvor meget mere må så ikke Guds ord være stærkt. Vore ord kan både skabe liv og død omkring sig. Det kan Guds ord måske også, det ved jeg ikke, men jeg ved, at de altid er i livets tjeneste. Guds ord frembringer Guds rige mellem os, og Guds rige er alt, hvad der fremmer livet, alt, hvad der forvandler had til kærlighed, Guds ord bringer aldrig gråden frem, kun smil og glæde.

Vi lever i en verden, hvor meget går til grunde. Hvor det skrider under os. Men Gud lever. Hans ord er her. Ja, selv om vi går helt til grunde, selv når vore ord

dør på læberne og tankerne bliver tomme, selv når legemet forgår og vor verden forsvinder, så er vi elsket af skaberen, der vil hele og oprejse os til et helt nyt liv.

Selv når døden kommer og får det sidste liv til at svinde bort, så er Jesus der i sit mægtige ord og taler det: stå op, og gå ind til et nyt liv.

Hvad han gør med os, gør han med hele den faldne jord. Så er vi spedalske, der gives det håb, at vi bliver nye mennesker. Denne fornyelse begynder nu, midt i forfaldet, når Guds tale til os får håbet lokket frem.

Det var fortællingen om den spedalske. Dagens anden fortælling, hovedsmandens historie, må vi vente med at gøre noget ud af, til der skal prædikes over den om to år igen.

I år må det være nok at sige, at hovedsmanden skal vi høre om på grund af den tro, som Jesu ord skaber i ham. Hans tro er intet andet end en barnlig tillid til, at Jesus kan hjælpe. Han ved, at hans egne ord kan udrette meget – og at Guds ord, det er Jesus, kan udrette alt, sådan som det netop skete for den spedalske.

Jesus Kristus er også vort livs sammenhæng og dybe mening. Forsvinder livet for os, så skaber han et helt nyt liv. Opgiver vi alt, så opgiver han aldrig os. Lad os klynge os til ham, der har grebet os fat midt i faldet, og som fornyer os, så vi bliver unge i sjæl og sind og legeme. Han har allerede begyndt sin gode gerning i os.

Amen

Kilde

Kaj Mogensen: "Den dybe sammenhæng. 25 prædikener fra 1. søndag i Advent til Palmesøndag", s. 68-72. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. 1988

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

3. søndag efter helligtrekonger, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kaj-mogensens-praediken-3-sondag-efter-helligtrekonger>